

Lena Hribar

Eva Jagodic

NAJBOLJŠI RESNIČNOSTNI ŠOVI NE BODO NIKOLI POSNETI

Družine so hecna zadeva. Niti dve nista enaki, niti dve nimata enake dinamike in verjetno med vsemi družinami tega sveta ne bi našli niti ene, ki ne bi bila na tak ali drugačen način vsaj malo posebna. A to ni nujno nekaj slabega, saj se včasih ravno zaradi okoliščin v takih družinah rodijo najzanimivejši in najsrečnejši ljudje. Človeška narava pa nas sili v to, da kljub temu nikoli nismo povsem zadovoljni – in ko se otrok osamosvoji in si domišlja, da je odrasel, ko se odloči ustvariti svojo družino, si obljubi, da bo ta še boljša in srečnejša od tiste, v kateri je odrasel. Ohranil bo vse tisto, kar je bilo lepega, hkrati pa bo svojim otrokom prizanesel z vsem tistim, kar so njegovi starši delali narobe.

Kakšne utopične sanje!

Preden se spopademo s temo, ki se nam odpira, se najprej za hip vrnimo k osnovam. K človeškemu značaju. Ta se, tako so nas učili, izoblikuje do četrtega leta starosti. Nanj vplivajo trije elementi. Prvi je dedni zapis, ki določa naš temperament, drugi je posnemanje in tretji vzgoja. Medtem ko slednja temelji na verbalnem prenosu informacij, je posnemanje popolnoma organsko in se ga otrok poslužuje že od prvega dne. Hudič je v tem, da se ljudje pogosto svojih dejanj niti ne zavedamo, potem pa smo popolnoma zaprepaneni, ko se vidimo v potezah tistega majhnega bitja, za katero se nam zdi, kot da bi se nam rogalo. Pa vendarle smo, kdor smo, in če se želimo spremeniti, bomo morali za to pošteno garati. Vsekakor, značaj se pri človeku do neke mere lahko spremeni glede na znanje ter družbeno in socialno situacijo, a kot je nekdo nekoč dejal: »Krava je krava, pa tudi če je v zebro oblečena.«

Nato pa se kravica, zdaj oblečena v črne in bele proge, odloči, da si bo ustvarila družino, ki bo še boljša od tiste, v kateri je odraščala in ne bo več tako zelo kravja. A kako to storiti? Že, že, zaveda se, kaj ji pri njenih starših ni bilo všeč in kako bi to popravila, a družina je sistem, družina mora delovati po določenih pravilih, družine ne moreš kar tako prepustiti toku in videti, kam te pripelje. Razen če se odločiš za permissivno vzgojo, kjer vajeti pri hiši kaj kmalu prevzame otrok. V tem primeru se ti nikoli več ne bo treba ukvarjati s tem, kako voditi družino, ker tako ali tako nikoli

več ne boš imel glavne besede. Naša zebra se za to možnost ne odloči in bi si k zadevi želela pristopiti drugače. Nasvete še vedno išče pri svojih starših, če jim le zaupa. Nasvete išče tudi pri znancih in prijateljih, ki že imajo družine. Preštudira skladovnico knjig, prelista vse revije z nasveti in vsrkava znanje. Zaide seveda tudi na internet in si ogleda kakšno televizijsko oddajo. Prav tu pa se zgodi tisto, česar zebra ni predvidela. Pri naših odločitvah, pri naših dejanjih, našem razmišljanju so zelo pomembne tudi vse informacije, ki jih nevede prejmemo iz okolja, to pa nas najlaže in najpogosteje zavaja predvsem preko spleta, televizije in tiska. Vsakodnevno smo nehote bombardirani s številnimi informacijami o najrazličnejših temah, tudi o politiki. In naša zebra pod krinko, imenujmo jo Gvendolina, Gvendolina se za zebro sliši jako imenitno, se je v prostem času zelo zanimala za politiko. Vedno je med večernimi poročili kričala v televizijo, kakšni bumbarji so nekateri politiki, navdušeno kimala predvolilnim govorom svojih omiljenih kandidatov, preko spletnih komentarjev z javnostjo delila, kako ona misli, da bi bilo treba reševati težave, in celo v živo spremljala prenose sej državnega zbora. Da, tako zelo zagreta je bila. Pa se ji je nekega dne porodila ideja. Kaj ni družina pravzaprav država v malem? Ima predsednika in premierja, običajno sta njuni vlogi razdeljeni po zgledu starega reka »mož kraljuje, žena vlada«. Ima cel kup ministrov, četudi je običajno več resorjev združenih v eni osebi. Denimo finančni minister je stereotipno oče, ki preprečuje mami, da bi v nakupovalni mrzlici z njegovo kreditno kartico kupila ne samo blaga, ampak še police v trgovinah. Ministrica za zunanje zadeve je po navadi mama, ki skrbi za dobre odnose s sosedi in sosedami. Vlogo ministra za kmetijstvo po zadnjih trendih vedno večkrat zasedajo očetje, ki v majhnih lončkih na okenski polici gojijo čilije, miniaturne paradižničke in papričice ter še nekaj stvari, za katere so slišali, da so dobre za vlaganje ali še raje namakanje v žganju ali olivnem olju. Družina ima celo sodni sistem, torej starše, ki svojemu otroku za en teden prepovejo gledanje televizije, ker je učiteljica rekla, da je popustil v šoli in ni znal na pamet naštetih niti treh rimskih cesarjev, četudi vsi vemo vsaj za Gaja, Julija in Cezarja.

Da, si misli Gvendolina, to bo super rešitev!

Vendar Gvendolina še ne ve, v kaj je zabredla, in to kljub temu, da zvesto spremlja politiko, celo prenose iz parlamenta! V začetku vse poteka gladko, stvari se odvijajo po predvidenih tirnicah, pravila so zapisana in se po potrebi dopolnjujejo, družina cveti in se razvija. A Gvendolinin načrt je imel napako, saj ni predvidel, da bo ljudstvo, ko bo zajadralo v puberteto, začelo opazovati vse napake in luknje v sistemu, tako kot je Gvendolina videla napake, ki so jih delali njeni vzgojitelji. Ljudstvo v Gvendolini ne bo več videlo zebre, pač pa čisto navadno kravo, ki je prav taka kot njena mama, samo kuha ne tako dobro. Poskusila se bo braniti, nekako tako, kot se brani oče v filmu o Matildi, posneti po Dahlovi pripovedki: »Jaz sem pameten in ti neumna, jaz sem velik in ti majhna, jaz imam prav in ti se motiš. In nič ne moreš storiti proti temu!« Ljuba Gvendolina, pozabila si na eno malenkost. V svoji želji, da tvoji otroci ne bi odraščali tako kot ti, si se odločila vzpostaviti bolj pošten, demokratičen sistem in glas tvojih otrok šteje ravno toliko kot tvoj, ti imaš samo čast, da njihove želje usmerjaš in če ti tako ustreza, preusmerjaš. Pozabiš. Kam založiš kakšen papir. Kakšna družina po zgledu države bi pa bili, če ne bi posnemali tudi vseh tistih malih biserčkov manipulacije

Tanja Dimitrievska, Jernej Gašperin

z ljudstvom? Pa smo kljub temu demokracija, in če ljudstvo ni zadovoljno, naj si izbere nekoga drugega, ki jih bo vodil in bo boljši! S prekrižanimi rokami boš nekaj časa stala ob strani in gledala, kako se spopada s stvarmi, potem pa boš naivno ljudstvo začela sprva potihoma in potem naglas prepričevati, kako da je bilo pod prejšnjo oblastjo bolje, kako smo živeli v lepših časih, kako da je bilo za vse lepše poskrbljeno. In ko spet prevzameš žezlo oblasti, boš vsako svojo napako opravičevala, češ da v bistvu samo rešuješ probleme, ki ti jih je prepustil tvoj predhodnik. Počila je cev pod kuhinjskim koritom? Za to je kriv oni prejšnji, ker je dovolil preveliko porabo vode in se je cev obrabila. Zmanjšali smo vam žepnino? Kriv je oni drugi, ker je porabil preveč denarja, pa moramo sedaj zategovati pas, če želimo priti skozi mesec. Zakaj se meni ni zmanjšal prihodek iz družinske blagajne? Dodatek za stalno pripravljenost. Če vas zanima še kaj drugega, prosim vložite pisno poizvedovanje ali nas kontaktirajte preko spletne pošte. Če imate predloge za izboljšanje, jih skupaj s kratko powerpoint prezentacijo in ob predhodni najavi predstavite na naslednjem družinskem zasedanju. Če imate kakršne koli želje ali zahteve, za katere bi želeli, da jih družina skupinsko obravnava, jih oddajte v treh pisnih izvodih ter pustite v kuverti na polici v vetrolovu, zraven zabojnika za papir.

Mnogim med nami je tovrstna situacija dobro znana in precej domača. Oni dan sem iz kopalnice zavila naravnost v kuhinjo in se usedla h kosilu. Pa me prešine in povprašam, ali smo obnovili zalogo deodoranta v omari, ki nam ga je pred časom že zmanjkovalo, a nisem sigurna, ali je bila zaloga že obnovljena ali ne. »Si pravočasno oddala pisno vlogo? Če si jo, ga imamo,« je rekel oče in nadalje srebal juho. Obrnem se proti mami, ali morda ve ona. »Si pogledala v omaro? Si preverila v kopalnici? Najprej izčrpaš vsa druga sredstva, potem šele nerviraš mamo!« In če pomislim, da pri nas sploh nimamo definirane parlamentarne ureditve in se trudimo raje delovati po zdravi pameti. Sicer pa je zdrava pamet tako ali tako precenjena. Zdrava pamet tudi ni zanimiva, ni kreativna. Tudi Gvendolini je včasih žal, da se je pustila zavesti in je raje posnemala druge, kot pa da bi ravnala po lastni presoji. Potem je morda ne bi gnjavili, kot jo sedaj. Kaj si je nakopala na glavo? A kaj, ko pa je zgledalo tako preprosto in delovalo tako prepričljivo. Vse tiste seje v parlamentu, vse njihove debate in predlogi, to zmore tudi ona, to zmore tudi Gvendolina! No pa saj to še vedno verjame, Gvendolina nikoli ni obupala. A kaj, ko so okoliščine take, da ljudstvo tega ne vidi. Morda pa je pričel čas, da začno oblast določati tako, kot to počno v Butalah. Če gre seveda verjeti Tepanjčanom. Tepanjčani namreč pravijo, da rede v Butalah občinsko uš, in kadar volijo župana, sede bradači okoli mize, nanjo deno občinsko živinče in v čigar brado zleti, ta je župan. Preprosto, hitro, učinkovito in ne dopušča prostora za pritožbe. Da, to bi bila rešitev. A potem bi si Gvendolina morala pustiti rasti brado, a ni prepričana, če je pripravljena na ta korak, kaj bi pa porekle njene prijateljice, s katerimi vsak petek ob kozarcu džina igrajo bridž.

Sicer pa to tako ali tako ne bi bilo pošteno, ker Gvendolina je rojena voditeljica. Iznajdljiva, kreativna, hitro se odziva na situacije, dobro ravna z denarjem, zna z ljudmi, predvsem pa je mehka duša, ki ne želi drugega kot ravnati v dobro drugih. Niso to značajske lastnosti dobrega voditelja, dobre glave družine? Vsak, ki bi na stvar pogledal objektivno, bi se strinjal z njo, a kaj ko so vsi že okuženi in je njihov vid zamegljen. Počakala bo. Počakala bo, da njeni

otroci domov kot partnerje pripeljejo nove krave, ki bodo želele biti zebre, in nove zebre, ki bodo svet zavzemale v podobi kakšnega gnuja, antilope ali morda navadnega hišnega oslička. Ti bodo gotovo videli, kaj je dobro in nujno za razvoj družine.

Si predstavljate, kaj se zgodi, če pri družinskem kosilu skupaj sedijo stara krava, zebra pod krinko, njena zebrasta družina in kakšen osliček, gnu ali antilopa? Ni čudno, da se pred družinskimi kosili doma vedno obnovijo zaloge alkohola. Sicer pa ne bi bilo prav nič drugače kot kjer koli drugje. Vsaka družina je sama zase najboljši resničnostni šov. Naj še kdo reče, da ni vsaj eden od družinskih članov že kdaj pokomentiral, da bi jih morali posneti, saj so gotovo bolj zanimivi kot tisti, ki jih vsakodnevno vrtijo po televiziji. Da ne govorimo o zaslužku, če bi jih predvajali v elitnem večernem terminu.

Da, bili bi to drugačni časi.